

Handläggare
Mikael Lindell
Telefon: 08-508 28 185**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-05-25, p. 21

Redovisning av medborgarenkät 2020

Enkätundersökning om miljö, trafik och resvanor.

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna anmälan av rapporten ”Medborgarenkät 2020 - Enkätundersökning om miljö, trafik och resvanor”.
- 2 Översända rapporten till trafiknämnden, stadsdelsnämnder, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden för kännedom.

Anna Hadenius
FörvaltningsdirektörAnders Kandelin
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen genomför regelbundet en medborgarenkät om miljö och miljövanor i Stockholm. Huvudsyftet med enkäten är att undersöka hur stockholmarnas attityder, kunskaper och beteenden inom miljöområdet ser ut och förändras över tiden. Kontinuerliga medborgarenkäter är en viktig del i stadens miljöövervakning och resultaten ger underlag för uppföljning av stadens miljöarbete och prioritering av kommande insatser och kommunikation. 2020 års enkät är den sjunde i ordningen sedan starten 2001, och har genomförts av Institutet för kvalitetsindikatorer.

I syfte att minska bördan för de som svarar på enkäten har den större tidigare miljöenkäten delats upp i tre teman. Denna undersökning behandlar temat trafik och resvanor. Dessutom innehåller enkäten övergripande frågor om stadens miljö och miljöarbete. Miljöförvaltningen planerar att genomföra ytterligare tematiska medborgarenkäter hösten 2021 och 2022.

[Nivå 1]
[Nivå 2][Besöksadress]
[Postadress]
[Postnr] [Ort]
Telefon [Telefon]
Växel [Växel]
Fax [Fax]
e-postadress
[hemsida]

Bakgrund

Miljöförvaltningen mäter och redovisar kontinuerligt miljötillståndet och miljöutvecklingen i Stockholms stad. Fakta och siffror om miljö och hållbarhet tillgängliggörs via webbplatsen [Stockholms miljöbarometer](#). Större delen av mätningarna avser direkta miljöförhållanden, såsom luft- och vattenkvalitet, utsläpp etc. Andra mätningar baseras på återkommande enkäter bland Stockholms invånare. Undersökningarna är en viktig del i stadens miljöövervakning och för att följa upp stockholmarnas attityder och beteenden gällande olika miljöfrågor.

En första större mätning av stockholmarnas miljövanor genomfördes 2001. Sedan dess har miljöförvaltningen regelbundet via enkätundersökningar kartlagt stockholmarnas miljövanor och hur de upplever miljön i staden. Den senaste enkäten genomfördes hösten 2020. Arbetet utfördes av Institutet för kvalitetsindikatorer.

Undersökningspopulationen utgörs av personer i åldern 16-79 år som är folkbokförda i Stockholm stad. Ur denna population drogs ett obundet slumpmässigt urval (OSU) om 18 000 personer. Undersökningen genomfördes som en webbenkät som distribuerades med hjälp av SMS och en postinbjudan. Undersökningen genomfördes mellan 20 oktober och 24 november 2020.

Efter korrigering av urvalsfel, det vill säga att personer som felaktigt ingått i urvalet borträknats (exempelvis personer som flyttat, avlidit eller vars kontaktuppgifter var felaktiga), bestod nettourvalet av 16 528 personer. Av dessa har 5 838 personer besvarat enkäten vilket för undersökningen som helhet innebär en svarsfrekvens på 35 procent. För att minska bortfallsrisken har resultatet viktats baserat på variablerna ålder, kön och stadsdel.

Frågeformuläret utgår från tidigare års frågor inom området trafik och resvanor. Innehållet har reviderats av miljöförvaltningen i samarbete med trafikkontoret. Frågorna har bland annat förtydligats och anpassats utifrån den pågående covid-pandemin.

Ärendet

Avrapportering av ”Medborgarenkät 2020 - Enkätundersökning om miljö, trafik och resvanor.”

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunikationsavdelningen.

Enkätens resultat i korthet

Stadens miljö och miljöarbete

De flesta stockholmare, sex av tio, anser att vi har en bra miljö i Stockholm. Betydligt färre, 16 procent anser att stadens miljö är dålig. Nöjdheten har minskat något jämfört med tidigare mätningar.

De flesta har ingen tydlig uppfattning om Stockholms stads miljöarbete medan en fjärdedel ger kommunen ett gott betyg och en femtedel av invånarna ger kommunen ett dåligt betyg. De allra flesta anser att miljöfrågor är viktiga för kommunen att prioritera. I enkäten fick respondenterna gradera olika insatsområden. Samtliga insatsområden ansågs av en majoritet av stockholmarna vara mycket viktiga att prioritera.

Stockholmarna har fortsatt ett stort miljöintresse. Sju av tio uppger att de är mycket eller ganska miljöintresserade.

Stockholmarnas resvanor

Covid-pandemin har kraftigt påverkat Stockholmarnas resvanor. Andelen kollektiva arbetsresor nära på halverades i september 2020 jämfört med tidigare mätningar 2016 och 2013. Samtidigt ökade andelen som distansarbetade kraftigt och även cyklingen ökade. Andelen cyklister ökade redan före pandemin. En av tio uppgav att de huvudsakligen cyklade till arbetet eller skolan under februari 2020, dubbelt så många som vintercyklade 2013.

Av de som arbetade eller studerade i september 2020 uppgav 40 procent att de distansarbetade minst tre dagar i veckan, medan 36 procent uppgav att de inte distansarbetade alls.

Pandemin har även påverkat stockholmarnas inköpsvanor. Nära en av tio uppger att de huvudsakligen köper livsmedel via nätet och drygt fyra av tio handlar huvuddelen av sina sällanköpsvaror som kläder, elektronik och inredning via nätet.

Nöjdhet med mobilitetsutbudet

Stockholmarna tillfrågades vilka mobilitetsutbud de önskar mer av i sin närhet. De vanligaste önskemålen i samtliga stadsdelsområden är utbyggd kollektivtrafik och fler cykelbanor.

Betydligt fler är nöjda än missnöjda när det gäller tillgång till och skötsel av gång- och cykelbanor. Men när det gäller tillgången till bilparkering är läget det omvända. Betydligt fler är missnöjda än nöjda. En av fyra uppger att de vill ha fler bilparkeringar i sin närhet. När det gäller tillgång till cykelparkering och trafiksäkerhet för cyklister och gående är ungefär lika många nöjda som missnöjda.

Bilresor

Tre av tio stockholmare använder bil tre dagar i veckan eller mer. Den främsta anledningen till att stockholmarna använder bil är fritidsresor och inköp av dagligvaror. Två procent av stockholmarna är med i en bilpool och en tredjedel uppger att de kan tänka sig att ersätta den egna bilen med medlemskap i en bilpool. Hälften av stockholmarna är positiva till trängselskatten medan tre av tio är emot. Likaså stödjer hälften av stockholmarna införandet av miljözonen på Hornsgatan medan en knapp fjärdedel anser att det är en dålig åtgärd.

Cykling

En av fyra stockholmare använder cykeln tre dagar i veckan eller mer. Stockholmarna har generellt en positiv uppfattning av stadens arbete för att underlätta för cykling. Nästan hälften av de svarande uppgav att de uppfattar stadens arbete som bra medan 13 procent uppger att arbetet är dåligt. I stadsmiljön finns numera allt fler elsparkcyklar. Överlag är stockholmarna negativt inställda till dessa, sex av tio uppger att de har en negativ uppfattning medan endast två av tio är positiva till elsparkcyklar.

Semesterresor

Även semesterresorna påverkades kraftigt av pandemin. Under pandemiåret 2020 reste de flesta stockholmarna, sju av tio, inte utanför Sverige. Bil var det vanligaste färdmedlet och endast en av fyra reste med flyg. En del av dessa resor skedde dock före pandemiutbrottet i januari och februari 2020. Föregående år, 2019, var situationen helt annorlunda. Sex av tio stockholmare uppgav att deras längsta fritidsresa gjordes till Europa utanför Norden eller till övriga delen av världen. Mer än hälften av stockholmarna reste med flyg.

Bilagor

Rapport: Medborgarenkät 2020 - Enkätundersökning om miljö, trafik och resvanor.